

Zondag 3 november 2024: 31^e zondag door het jaar
Deuteronomium 6, 2-6 en Marcus 12, 28B – 34

VERKONDIGING

Beelden uit Israel en omgeving laten ons tegenwoordig nagenoeg enkel ellende en bruut oorlogsgeweld zien. Zijn er beelden bij van traditionele Joodse gemeenschappen dan valt nogal eens hun traditionele en karakteristieke kledij en verdere uitdossing op. Als je door het oude Antwerpen loopt kun je er niet omheen: lange zwarte jas en zwarte hoed. Typerend zijn zeker ook te noemen de twee pijpenkrullen. Bij bepaalde gelegenheden – maar dat is zeker wat zeldzamer geworden – wordt een gebedsmantel gedragen, zie je gebedsriemen om de armen en op het voorhoofd een kokertje met daarin een perkamenten rolletje waarop de joodse geloofsbelijdenis staat: 'SJEMA' wordt dat genoemd.

Zojuist hoorden we de tekst van die geloofsbelijdenis. De evangelist Marcus tekende uit de mond van Jezus op: "Luister Israel ! De Heer, onze God, is de enige Heer, Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht. En de eerste lezing uit het boek Deuteronomium hield ons voor dat de zogenoemde 'SJEMA' een bijbelvers is dat dag in, dag uit een hoofdrol speelt in de Joodse liturgie. Je zou kunnen zeggen – en dat gaat haast letterlijk op - je staat er 's-Morgens mee op en je gaat er 's-Avonds mee naar bed.

Het is helemaal niet zo verwonderlijk dat Jezus, als goed gelovige Jood, op deze geloofsbelijdenis teruggrijpt wanneer hij in gesprek raakt met een Schriftgeleerde. Het is de kern van het evangelie van deze dag. Van God houden is op de allereerste plaats van belang, zegt Jezus en daar is onlosmakelijk mee verbonden dat je van mensen houdt. Het ene kan nu eenmaal niet zonder het andere. Dat ene eerste gebod valt dus duidelijk in twee geboden uiteen: God liefhebben en je naaste. Het een kan nu eenmaal niet zonder het andere en het andere niet zonder het ene.

Jezus en die Schriftgeleerde voelen elkaar blijkbaar goed aan en lijken nadrukkelijk op hetzelfde spoor te zitten. "U bent niet ver van het koninkrijk", wordt niet voor niets door Jezus als conclusie getrokken. Waar in alle waarheid wordt gesproken en uitgewisseld daar is dat koninkrijk nabij. En het werkte blijkbaar aanstekelijk want allen die bij het gesprek aanwezig waren deelden hetzelfde besef: "En niemand durfde Hem nog een vraag te stellen". Er was genoeg stof tot nadenken aangereikt. Hoe zit dat eigenlijk bij ons ?

Voor nagenoeg ieder van ons – want de meesten onder ons behoren tot de oudere of oudste generatie - geldt nog die ervaring waarmee we jaren geleden werden geconfronteerd tijdens de godsdienstlessen. Met de vraag – en antwoordmethode van de catechismus werden we getraind om ons geloof te leren. Een van de vragen – om precies te zijn vraag 412 – luidde: "Hoe heeft Jezus Christus de geboden van God samengevat ? En het antwoord luidde: "Jezus Christus heeft de geboden van God samengevat in deze woorden: 'Gij zult de Heer uw God beminnen uit geheel uw hart, uit geheel uw ziel en uit al uw krachten en uw naaste gelijk uzelf'. Ja, we hebben het allemaal goed geleerd, maar dan....hoe brengen we het in de praktijk.

Waar Godsdienst is, zijn liefde tot God en tot de naaste altijd onverbreeklijk met elkaar verbonden. Godsdiensten zijn van alle tijden en alle culturen. Altijd gaat het om God en het Goddelijke. Maar ook gaat het bij Godsdienst altijd om een reactie op wat mensen elkaar aandoen. Soms staat de ene mens de andere naar het leven. Godsdienst en mensendienst liggen in elkaars verlengde. En dat is in de praktijk niet eenvoudig. Het is een dagelijkse leerschool. Wat we belijden kunnen we nog niet dagelijks beleven. En de verleiding is groot

om beide zaken dan maar uit elkaar te halen. Mensen zeggen: Het gaat in de kerk om het geloof in God, het gaat om de liturgie, het gaat om het gebed. Anderen zeggen: het gaat erom hoe je leeft, hoe je met je medemensen omgaat, hoe je je het lot van de minsten in de wereld aantrekt. Maar het gaat om beiden en dat wordt vandaag extra onderstreept. In dit verband wil ik wijzen op een bij de meesten van ons bekend lied: 'Zolang er mensen zijn op aarde, zolang zijt Gij ons aller vader' en 'Zolang wij mensen woorden spreken, zolang wij voor elkaar bestaan, zo lang zult Gij ons niet ontbreken, wij danken U in Jezus naam'. Dat is het zo komt het mij voor. En tegen de achtergrond van die woorden uit het boek Deuteronomium welke als eerste lezing geklonken hebben zou ik durven zeggen, nee sterker nog, zou ik durven uitnodigen: Spreek er over met elkaar, spreek er over met uw kinderen, telkens opnieuw ,opdat waar mag worden wat Mozes voorhield: Zoals ik het nu aan u geef, zo geldt dat voor u zolang u leeft en voor uw kinderen en kleinkinderen. Houdt deze geboden steeds in gedachten. Amen.

Pastor Denis Hendrickx o.praem.